

22

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

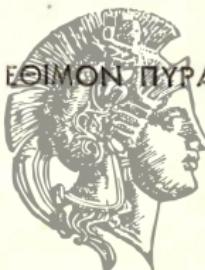
·Αριθ. Έρωτ. Ορ. Ι, 22/1970

A.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σε. 1969 - 20 Φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολης) ... *Κουτσέρι*
 (παλαιότερον ονομα: *Κουτσούκη* Επαρχίας *Ζαΐδης*,
 Νομοῦ *Ζαΐδης*
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετασαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κοσμίδης*
Κυριάρχος ἐπάγγελμα ... *διδάσκαλος* ..
 Ταχυδρομική διεύθυνσις ... *Κουτσέρη - Ζαΐδης*.
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον ... 5
3. Ἀπό ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον *Κ. Κ. Ερμανούντης Συλλεκτής*
Βασιλίδης, Πιπερίδης, Τριαντάφυλλος
 ἡλικία 65-80 γραμματικαὶ γνώσεις ... *β' Αγρινοί Καν.*
 τόπος καταγωγῆς *Κουτσέρης* ..
Ζαΐδης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμίων ; *Η. ιαφριανής ιοράκον 1920.*
? επικεκούμενος ἀνδρος δάσος
- ‘Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ;
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ιδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους") γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ.
- Τοι! δάσην ἀνθύμοιτε? Τοι ρυμούς γειτίσθε μαραθήσθες*
καταλύρωσεν τον αρτον-
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπὲρ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; *Λαζαρίδης δ. Ιωάννης δικαιογενης οντοθερινοίς*
πον. ζωίτης οντας ιορδινεκος ιεροί θρησκευματικοί

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Eis αμφοτέρας

2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *N.A.I.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημάνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκλητρον τὴν οἰκογένειάν τουν ;

Αἱ μεγάλης κτηνῶν περιώνεια

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποίας ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;)

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται : ἐποχικῶς δηλ. διὰ τὸ θέρισμα τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' οἷλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προήρχοντο οὗτοι· ἥσαν στριφες μόνον ἢ καὶ γυναικες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (ιπογιατζῆδες), πραματευτάδες (ἔμπτοροι) κλπ. ;

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπτρον (βιοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλαμᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲν κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος: . . .

Есть ли у вас в архиве
документов о том, что

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ελλαζ 1940

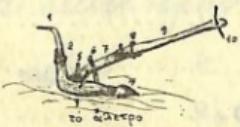
ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄρρετρον καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Mera no. 19.30*

¹ Εγρηγοριονοῦ πο. δίζωνται εἰς δερέντας φρούρια.

- 1) Σιδηρούν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποιὰ κτήματα ἔχρησιμο ποιεῖτο (ἢ χρησιμόποιεῖται) κάθε τύπος;
Ποῖος κατεσκευάζε τὸ ἄροτρον τούτο η ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ή προμήθεται αὐτοῦ,
ταχινά γίγνεται συναρμολόγητον μέτωπον οὐ γεμμριστόν Τούτο σεβαστόν ταχινά γενιδεῖσθαι. Μηδὲ ταῦτα Βόρεο-

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρῳ παρατιθεμένου. . . .

1. <i>Yep. I.</i>	4. <i>et v. i.</i>	7. <i>z</i>	10. <i>6taupos</i>
2. <i>Konopka</i>	5. <i>z</i>	8. <i>et cabap</i>	
3.	6.	9.	

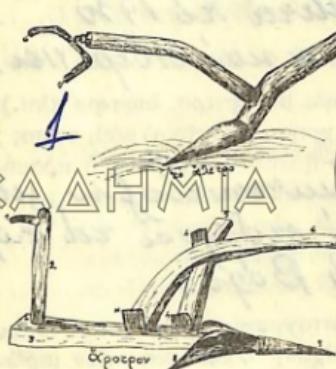
- 2) Τρακτέρ (άπό πότε είναι ἐν χρήσει;) *Μέρος το 1940*
3) Μηχανή θερισμοῦ *θυελλής πορφυρών μονάδων*
εργοστάνης πορφυρών μονάδων.

- 4) Μηχανή δεσμίματος τῶν σταχύων (δεμαστιῶν) **O.T.L.**
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ελέγχος κατασκευάζει* *ελέγχος κατασκευάζει*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύασε (ἢ κατασκεύαζε) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον? *Ιδίως γεννήσας οὐδὲν*
λογίρησον οὐ γένος οὐ γεννήσας οὐδὲν
λογίρησον οὐ γένος οὐ γεννήσας οὐδὲν
λογίρησον οὐ γένος οὐ γεννήσας οὐδὲν
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

*Ἐνρημογνωσοντο δέος τοι
 τώσοι ναι γεννήσαντο
 τοι μετά γρίθ 4.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

3)

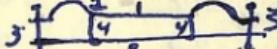

ΑΘΗΝΩΝ

4)

τοι μετέρο

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει δονόματα, τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

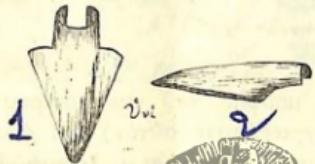
1. *τοι μετέρο* 6. 11.
2. *τοι μετέρο* 7. 12.
3. *τοι μετέρο* 8. 13.
4. *τοι μετέρο* 9. 14.
5. 10. 15.

(1) Εὰν είναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ δὲ νῦν. Τὸ δὲ νῦν τοῦ ξυλίνου ἄροτρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει νῦν (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

Σχρηνικούστε καὶ μια μορφήν
εν... τούτῳ λέσθιον αριθμόν

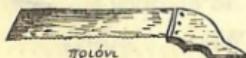

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἄροτρου;

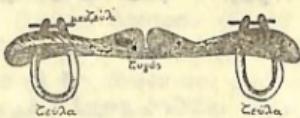
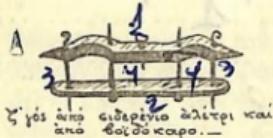

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ δύλου ἢ σιδήρου σχεδιασμένη;

Οὐα... τα μακάρια σκοτεινά

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται), βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ήμίονος, δύνος... *βός, οὐσια*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύνο
ζῷα ἢ ἐν ; ... *κυνῆδις... οὐσια*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύνο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *N.A.I.*

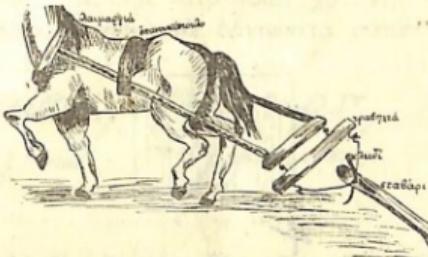
Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιεύ-
λια κλπ.).

1) Ειωνική - 2) Καταβήτη - γράφεις -

- 10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *f*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ δόπιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσσατε
αὐτόν). *Kατ. 62.*
- 12) Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *←*
- Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *←*

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

τὸ αὐτοκίνητον ἄροτρον

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἀνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) θυμρέτης. Σημειώσατε ποία
εἶναι συνηθεῖσα εἰς τὸν τόπον σας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Α ΑΘΗΝΩΝ

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

μετεντοικία

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

μαραν καὶ βιντού, γυαλόν γρούσων

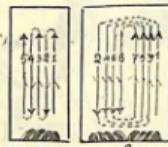
- 3) Πῶς κοτευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῷων ἢ ἄλλως; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

μετεντοικία

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ὡρτὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

κατ' εύθειαν γραμμήν, α.

- ἡ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σῆμεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ λόρου ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἢ λ. σπορές, τὴ σποριά, στάμιες, στάσιες, μεσοφράνες κ.λ.π.);

εἰς λωρίδας

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μὲ αὐλακιάν;

μὲ αὐλακιάν

- 6) Ποὺς ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

Ἐν τῷ σεραγγούμενῳ σηρισχυ... OHL.

- 7) Ποιοι τρόποι ἡ εἰδη ὄργωματος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, τραγίως, βαθιά κλπ.

τρόποι... σήμερον... τοῦ διγόνου γενετικούς.

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

Εἰς στά

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγινοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά: τ.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Τέμνον, διεύθυντι, τρίτον
αιγαλεόν θρύζα.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσοτε δόμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ασπεργτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράνάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Καυδοζοντείς γένοντος εἰς ἀγροκαμψών -
τίνο σημείον.

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, μυκανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐπρχήν; Αυτοῖς τυπικός φεροναίρος ποιός θανόνοιρος.
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκινον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

Ἐπι τοῦ διδασκαλία -

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ όποια κολλῶνται εἰς αύτά. Μὲ ἐλλειψοις δημιουργίας σιδηρᾶν ράβδον, ἡ όποια ἔχει τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἡ μὲ ἄλλον τρόπον;

*ελεγχόντων τοῦ βουκέντρου
επειδή... 27*

2) Γίνεται μετά τὸ ὅργωμα ἴσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

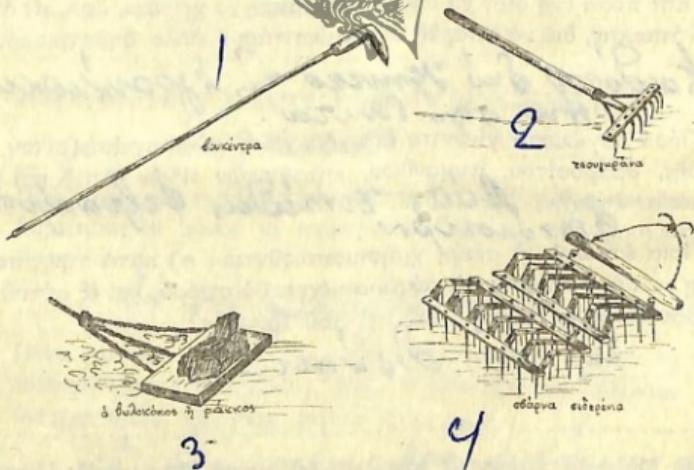
*Μὲ ειδηπρὸν εὐθεόντες
γιτ. 24. δόμοις - (επειδή)*

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δέν ἔχουν ὅργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαππὶ κ.ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὅνων (1-3) ἑρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τηνων ἐκ τούτων).

Με 26 μου -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

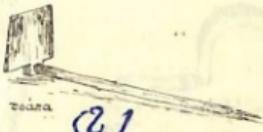
γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἡ τοῦ κήπου που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

καλαμάς (1)

τσάκια (2)

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ σὶ ἐργασίαι πού ἔκπελοῦν,

Διη... πλούτον γίνοντες τοιούτην -

- 7) Ποια χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου εἴδους.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ, Επαναστατική ΑΟΖΝΩΝ
διενεκτος απο μαζι μαζι για την επαναστατικη σημασια

- 8) Ποια χωράφια ἔκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Διηπλούτον μερισμόν -

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πραστίες (βραγγίες) καὶ σᾶλως.

? Εγναντοντα εἰς αὐλάκια -

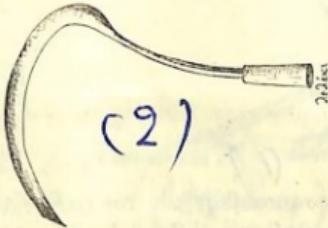
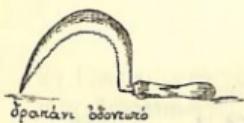
B'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἔργα λεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἔργα λεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Δρεπάνι μαχάρινον παραγόντα
6χρ.10. (2)

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ γά τὰ φωτογραφήσετε.

Λευκοαργονύ ωντας μαργαρ.

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΔΡΕΠΑΝΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

Τοι τόρνον καθερίζοντο γα επούσεν /εγ. 1/

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργαλείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσσατε αὐτήν).

· 1/20... σκεδ. μη 20 σκεδ. 2

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσάτε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;

· Εν... γήγου. μη... εγ. 20. Ηδ. μη... 2. 6γρι..

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τά θεριστικά έργαλεία (π.χ. τά δρεπάνια κ.ά.)

*Στρογγόροι μητρίσταις των στόμων των
ζαυδιών -*

- 6) Ήτο παλαιότερον (ή είναι όκομη) έν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἔκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν η̄ δόσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) η̄ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.)

O X!

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ή θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι η̄ ἄλλο κοπτερόν, μέσον ὁ σῖτος η̄ κρεψί, η̄ βρώμη, η̄ σίκαλις καπ.

εδαφος

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ή μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ή πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΑΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ *ΑΘΗΝΩΝ*

- 3) Ποῦ ὀκολουθοῦν τοὺς θεριστας ἀλλα πρόσωπα (γυναικες η̄ παιδιά), τὰ ὄποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχέες, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

Οι ίδιοι οι θερισταί

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ δύο; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν η̄ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἐγω μερικοῦν τείχεις περίζερο

ταῦν αὐτὴν παρεύθυνον αποιέισθο
μηδὲ μίνορά εράχν -

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται δγκαλιές . . .

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπουν καὶ ποιον ; . . .

.....
ἄνδρες μὲν φταδιζοῦσι τοῦ
σιναγγειοῦ

2) Πῶς ἡμείβοντο σύτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποιὰ πᾶτο ἢ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ δὲ ἡμερομίσθιον πᾶτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραδέστατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικήν εἰς τὸν τόπον σας ὄνοματολογίαν) . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΙΔΗΝΩΝ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; . . .

Ἐξέφραστοι τοιούτοις προφύλαξισι

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;
λυμάνις... Χωρέψεις της Γρίζης...
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.
O φι -

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ φράσιν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου γίνεται σχετικὸν ἢ ἄλλο τι θέμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*Δεν απορεύεται σταχυά
γε έτη γιατί...*

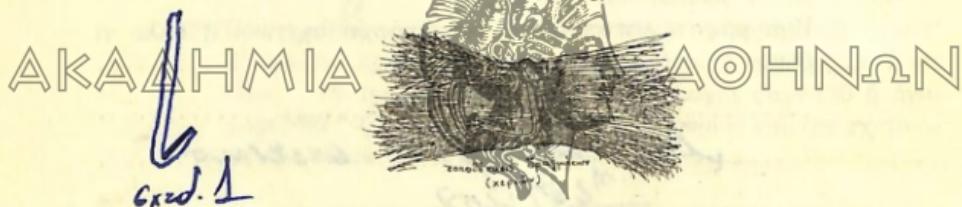
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Λυμάνις γιατί ταξιδεύει στην Ορεινή...

- 2) Πώς έγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίές , ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

*Οἱ δεμάται τὸ δέσιμον καὶ δεμάται
μετὰ στάχυν τοις ἐχρησιμοποιεῖσθαι
γέγονοι τοις εργατεῖσθαι μεταπλευράν την
ταῖς... ράβδοις θοῆς διαστάζει τοῦ
ύπρος ἦτοι μεταπλευράν την τοῦ στάχυος.*

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἔκει καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

*μεταπλευράν τοῦ 15^{οῦ} αἰγαίου ποσί^{ον}
εποιεῖσθαι τοῦ εἰς την τοῦ ποσίος, τοῦ
τερόγανου ποσιονθετίζειν α.*

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Από τοῦ 1924.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα ρύτης.....

Μελιτο - Αλερίθηο -

- 2) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ὅλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.

*Με γεωμέλον παι γερά-
κονταρίνιον γοί θρορεο -*

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν τειμῶνα μὲ στήρε χόρτο (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βικφν); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγίνετο η καλλιέργεια του, ἐπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φύλαξις αὐτοῦ.

- 2) Πότε ἔθεριζετο ὁ σαγός καὶ μὲ ποτίον, ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.).? *Εθεριζο... με.. ποτες*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἡ φωτογραφίας).

επιδιον... 1... εργαλεο... 12.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποια ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἐγιρανούσα εἰνα καὶ ἐδείχθη
καὶ μεταφέροντα ὅτεν δεείματος.
Σπάζοντας αρμένια ποτε εἰσαντας παρακαλε-
σαντις γυναικαν.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιού κτλ.

Μετεφέροντα εἰς ἀλώνια . . .

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος ὃπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεματια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις: εἰς σωρόν; "Υπάρχει ξαθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως";

Καγιώναι Θεμωνιά Η ταυωδεῆς εἰς
εγίρρο εἰς σωρόν σπινύματα συρριγία

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. δχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Αγέναδρην οἰνούρον εργάζεται

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἐγίνεται καὶ παρενοία

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ τρίαν σειράμ καὶ ἐπὶ πάσον χρόνον ;

.....*Ἐν... γιαν... συμφέρειαν*.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

15. Υονιόν — 30. Αύγουστον

- 7) Είδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των) π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος) πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες). (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

.....*Χωματάλων, πετράλων*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΗΣ

- 8) Πῶς ἐπισκεύαζεται τὸ ἀλώνι ἔκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνος) καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλεψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γυρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βιῶν καὶ ὄχυρων)

.....*Καθαρισμός περρωτού μας ράγιου με ράγιον
καὶ γύρω τοιχών*.....

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

.....*Ω.χ.*.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
?Επιορωίσθω καὶ δέμαια γένεται.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

a) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ ἔμπλιμος στῦλος, ὑψους δύο μετρῶν (καλούμενος στηρχεός στρουλουρας, δουκάτη, βουκάτη κ.α.), ἀπὸ τοῦ θησαυροῦ ἐξαρτώνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρον τεων τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ σύντο νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

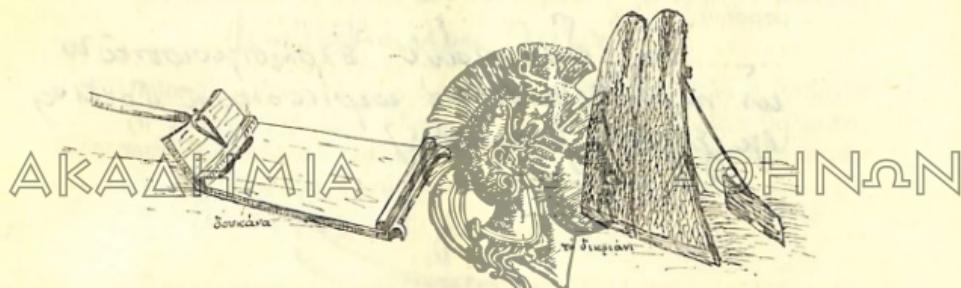
*To αγρονικον ἔργον με δουκάτη
 περιφερειαν μέσον δύο τροχούς έως την πόρτη
 δουκάτην περιφέρει τούς λαιμούς μεταξύ των διοι
 ναι δύο τροχούς με την παλαιοδόν την πόρτη*

b) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τούτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τίνας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδέμενα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικάς φωτογραφίας ή ίχνογραφήματα).

Efforts to form a confederacy of states
first in the forming.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρή ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔξευγμένων ζῷων, σύρεται δὲ οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐάν ἀπάντῃ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταγόνων τούτων: . . .

(περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;
Αἰνιγθός διά τὴν παδάν βέβ. εγίνετο
εἰδ. τῶν οὐρισκών αἱ ἀποκλιτικές των
ἔργων τούτων 11d. §' 116, ἀφορούν τοι
αἰνιγθός. Κ.Ε. ΔΟΥΚΑΣ)

- δ) Άπο ποίαν ώραν τής ήμέρας ἀρχίζει ό ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν, ἐπομένην. ;

Από 9.11. ώρα 6. αποργανωμένη.

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα αλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὁδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Το! Δονυράνιος ἐκρητικομοσιεύον
καὶ πολὺ σελεύει μη μαρισσεύεται. Μάντιος
ἐν γένος. (Γιαννιών)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

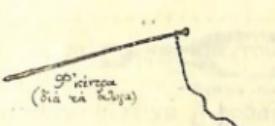
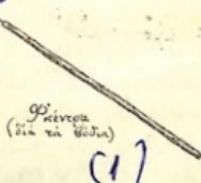
- 13) Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ό γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἔρχομενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς ;

Ναι

- 14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῷων ; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἄλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἢ κατασκευή της ; (Σχεδιάστε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Ἐκρητικομοσιεύον.. βουκέντρον.. μ. γ. ωντο...
δρ. δ. 1

- 15) Πώς λέγεται ή έργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ?
τις εισάγει... οὐραγάσια.
διεύ... ωραγά... θρηνούσι... ποστάζει...
εγκατέλευτη

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

μάλαμαντανάτανι...

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ή ἕιδικά του ζῶα η ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιφροῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποῖοι εἶχον βρεδιά τὴν αλογάκαι καὶ ἀνελαμβάνουν τὸν ἀλωνισμὸν.

Ο ἴδιος ὁ γεωργός...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῶα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον πολαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) η μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ζωαρχε... τὸ κοπάνισμα αἱστοί...
τὸν... πασταρού...

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο·' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιὸν τὸ σχῆμά του;

?Εμ.. παρησού.. δενδρού.. οδιαγρίζεις...

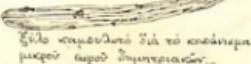
Το! στηνησα... πον... μό... πον... πον... 1/εγ 24)

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι τῇ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου,
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.) *λυμόδιος*, *λεπρός*, *λεψόν*, *νηρός*,
εύρις, *εύρια*, *εύρεται*, *λεπρόνεα*, *λεπρόνοιαν*, *λεπρόνον*,
ευρεσθένεα διότι τοι γίνεται, ρεβίδε καὶ ρέβη)

కొనవస శ్రేష్ఠి

1

Είπε καρκινώτος ήταν το κοντάνιαρι
μέγκρον περού μηματολόγιον...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

“Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἦ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

...εγένονται γεράσιμοι οι νοσητοί της.
Το μακαριότερο αφεπάγεται το πατέρα
μητέρα.

- 21) Ποῦ ἐτοπισθεοῦντο (ἔξηπλουντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ὅπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἑδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δῆλ. ἀπλῶματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπτε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

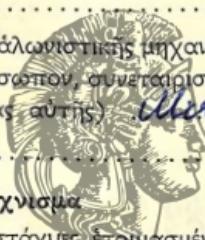
καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτό-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
, παραθέτοντες σχεδιαγράφηματα ἢ φωτογραφίας) Ἐπαισθετισμό
εσοῦ παραδοσῶν ἐδάφους. Εἰς τούτην τὴν παραδοσήν
Αἰσθητική... Εἰς τοὺς ψυχοτύπους. Ήτοῦ παρηγορῆς αὐτού
ΖΩῆς... Επαίκυση... .

- 22) Κατά τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναι, ποῖα ;
Κατά τὸ κοπάνισμα μῆτρας ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας :

Q.X.I.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Λειτουργίας της μηχανής*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐπομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἴτωλίᾳ: λειώμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειώμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....!

Protagoras van Jayevre... Tovro... e Emprevedo
and... Jayevre... Simpatico... in... 10... in... 10... 2.
Hs... Protagoras... Jayevre... -

- ‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ή ἐπίμηκες; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

? Σημ. απομένει... αρραγγόστοι... ή... διογκωμένη...
Δειν. ανισήρων... σκέψεις από... έσθιστοι...

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο ,

αλλ. γίγιτοι... διηράντι... μὲν το... ματαζέρων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποιος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἀνδρας, γυναικας εἰδικός λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...καν... ὀνειρο... απαντάσθαι... επον... σύνταξη...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ . (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπτια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπτια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

? Εγειρόσθαι... μαζί... μετα... ἐκπρόστορο... γορ...
Ειδησθαι... μόδισθαι...
Διελθειν... αποθεινειν... δειν... ἐγινετο...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
θίζεται τοῦτο

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

εἰτε πολύνεκτα

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ὅποια κρυπτομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ή δι᾽ αλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1

2

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὄπτας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βιολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Με τῷ δρυγόνι μὲν τῷ μὲν γόνῳ.

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλείον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφὴ τού. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δέ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
Με τῷ δρυγόνι μὲν συμβολίζεται σωρός αὐτοῦ ἐν βούνοις μητροφόροις μὲν τῷ μὲν λιχνίσματος

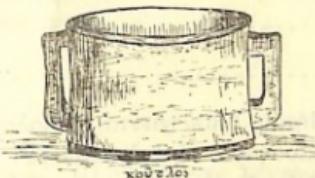
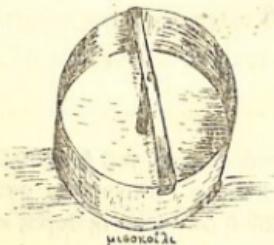
- 8) "Αλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Αν... μισθοκον.

- γ'.1) Ποιαὶ ὄφειλαι πρὸς τρίτους ἔπειτε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι^τ π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εικόνας).

Η Δημάγη? εμεγράτο γε τό εορτικό (12 Αυγούστου).

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ὀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυψτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφονιατικό κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μετρατῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

Οἰνόδην

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ·
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποϊα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Αἰορδηναίνετο εἰς ἀμυσαρία. Μητ. εἰς ωντικόν
χωρίτηνα. Στο. στο γεένθρων.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ὀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ; *Εις... άνηρων... φέγγους.*
κατη... στην ζ...

- 5) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) ή διαλογή τοῦ σπόρου. Κατά τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

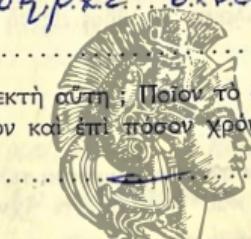
Μετα... το... ζαχαρια... γεγο...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων, τὸ δποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ είκονοστάσιον. ἡ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . . .

Δει... αν... ωρ... κε... εχθει... μον... ζεθ... γο... σι...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή σύτη ; Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
τρόπον τοῖον μικρότον καὶ ἐπὶ πόσον χρονον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ήμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ιούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγούστου κλπ.)

*Τον.. 1^η Μαρτίου... εγαίσβανε... χώρων
μορφαν... και... οιοσιν... οιοσερημασθεων... φωτα...
Ζούσε... λαγίζεις...*

Εις ποίας ήμέρας, ποίαν ώραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . .

Μετα... την... 12^η ημερινων...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Φ.λ.ο.ρ.

β'. 1) Ποιοι όντες τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;

Αδιαυγίζουν... ανέγινεν.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφὴ λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ